

se této zásady užíti při náhradním nároku dle § 15 chud. zák., sluší zodpověděti otázku, jakou vnitřní povahu má takovýto nárok. Zaopatřování chudých obcí je zřejmě obstarávání záležitosti veřejných a nárok chudého v tom směru veřejnoprávní. Vznese-li tedy obec proti chudému nárok dle § 15 chud. z., popírá tím svou veřejnoprávní povinnost k poskytování chudinského opatření, a jako řádným soudům nepřísluší rozhodovati o existenci této povinnosti, tak nemůže jim býti přiznána kompetence rozhodovati o tom, že jí tu nebylo. Jest pravda, že nárok lze vtěsnati pod § 1431 obč. z. Avšak tím se nárok nestane soukromoprávním. Kondikce dle § 1431 obč. zák. předpokládá, že vyrovnan byl dluh soukromoprávní. Nesmí mýlit, že kondikce dopouští se i pro omyl právní, poněvadž i tu jen tehdy může míti místa, když omylem vyrovnan byl soukromoprávní nárok, neboť jinak bylo by lze oklikou přesunouti rozhodování o veřejnoprávních nárocích na pořad práva. Stačilo by, aby ten, kdo plnil veřejnoprávní povinnost, nastoupil kondikcí o vrácení toho, tvrdě, že platil omylem, a soudy staly by se mimořádnou opravní stolicí pro nároky veřejnoprávní, čímž zvrácena by byla zásada § 1 jur. n.

Ježto tedy příslušnost soudů jest vyloučena a jak shora řečeno, vzhledem k ustanovení § 15 chud. zák. příslušnost úřadů samosprávných nenastává, nezbývá, nežli přiznat kompetenci k rozhodování úřadům politickým.

Náleží-li, jak dolíčeno, jednat o nároku obce na náhradu proti zaopatřenému chudému úřadům politickým, platí totéž, je-li nárok uplatňován proti pozůstalosti nebo dědicům (§ 547 obč. zák.).

Rozhodnutí senátu pro řešení kompetenčních konfliktů ze dne 25. února 1922 č. 80/20. —er.

Nepřípustnost poznámky zamýšleného odporu dle § 9. odp. ř. a § 20. cit. zák.

Banka v J. žádala u krajského soudu v Jičíně dle § 9. odpůrčího řádu vyrozumění druhé strany o zamýšleném odporu proti koupi domu č. 12 v Jičíně a zároveň v dotyčné vložce o poznámku zamýšleného odporování platnosti a účinnosti trhové smlouvy z 16. března 1921, kterou dům tento byl druhou stranou koupen.

Návrh na poznámku byl krajským soudem dle §§ 9. 10 odp. řádu zamítnut, poněvadž doručení opovědi úmyslu odpůrčího působí dle zákona i proti těm, kteří ve vlastnictví těch nastoupili,

jimž opověď byla doručena, takže poznamenání zamýšleného odporování v knihách dle § 20 knih. zákona místa nemá.

Vrchní zemský soud v Praze usnesení toto potvrdil, neboť účelem ustanovení § 9 odp. ř. jest, aby zamezeno bylo uplynutí lhůty k podání odpůrčí žaloby a tato lhůta čítá se pak zpět ode dne doručení oznámení věřiteli, že hodlá odporovati právnímu jednání, tomu, proti kterému věřitel právní jednání naříkati hodlá. Účelem tohoto zákonitého ustanovení není ale, aby věřitele, hodlajícího odporovati právnímu jednání dlužníkovu, chránilo v jiných směrech nežli právě vytčeném, a jest imenovitě vyloučeno, aby v základě tohoto ustanovení o knize pozemkové poznamenáno bylo obmyšlené naříkání právního jednání, neboť taková poznámka předpokládá podání žaloby odpůrčí, jak také z § 20 odp. zák. plyne, a nedostačí tedy pouhé oznámení věřitellovo, že právnímu jednání dlužníkovu odporovati hodlá, k ospravedlnění stěžovatelkou navrhované poznámky.

Rozhodnutím nejvyššího soudu nebylo dovołacímu rekursu vyhověno z důvodů naříkaného usnesení soudu rekursního a připojeno, že přes učiněné označení dle § 9 odp. zák. nelze mluvit o obmezení dispozičního práva nabyvatelky nemovitosti, tak daleko účinky oznámení toho nesahají. Nejde tudíž o osobní poměr § 20 a) knih. zák., jenž by mohl být poznamenán v knize pozemkové.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. prosince 1921 R I 1450/21.

Dr. Rous.

LITERÁRNÍ ZPRÁVY,

Julius Makarewicz: **Instygator w dawnem prawie polskiem.** Zvl. ot. z Archivum Towarzystwa naukowego we Lwowie. 1922. Profesor trestního práva na lvovské universitě, autor velkého díla o dějinách trestního práva polského v XVI. až XVIII. stol.,*) napsal zajímavou studii o instigatorovi v dějinách polského práva. Výraz instigator, odvozen od latinského instigare (pobízeti, podněcovati), označuje osobu, která dává iniciativu ku zahájení procesu civilního neb trestního, řízení disciplinárního neb ku řízení před soudem finančním (sud skarbowy). V pramenech polských nazývá se tato osoba: instigator et actor, strona instygująca, v procesech náboženských instigator officii episcopatus. Nejčastěji zastupuje instigator zájem veřejný a jest veřejným funkcionářem.

*) Polskie prawo karne (Część ogólna). 1919.